

Силабус курсу
Проблеми сучасного суспільства:
глобальний та регіональний контекст

Освітній ступінь – магістр
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-професійна програма «Науки про Землю»
Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 1 рік, II семестр
Компонент освітньої програми: обов'язковий

Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог.н., доц. Кузишин Андрій Васильович

Контактна інформація kuzyshyn_a@tnpu.edu.ua; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Курс «Проблеми сучасного суспільства: глобальний та регіональний контекст» покликаний ознайомити здобувачів вищої освіти із питаннями, що стосуються світоглядного сприйняття проблем сучасності з позицій регіонального та глобального контексту. Вивчаючи цю дисципліну здобувачі вищої освіти мають можливість сформуванню розуміння наукового тлумачення термінів «глобальні проблеми», «регіональні проблеми», «глобалізація», «політична глобалізація», «модель регіонального розвитку», «глобальне моделювання», моделювати зміни світового інституційного устрою за умов впровадження «Концепції сталого розвитку» та «Цілей розвитку тисячоліття»; вивчити методики обчислення індексів: миру, політичної глобалізації, демократизації; висвітлити сучасні процеси та тенденції політико-географічної глобалістики у світі загалом та за окремими макрорегіонами зокрема, а також їхній вплив на політичні та соціально-економічні процеси в Україні.

Зміст дисциплін «Проблеми сучасного суспільства: глобальний та регіональний контекст» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері Наук про Землю, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Темі	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Проблеми сучасного суспільства: теоретико-методологічні засади	
1.	ТЕМА 1. <i>Наукове формулювання питання «проблеми сучасності». Просторові виміри проблем сучасного суспільства.</i>	сформувати розуміння наукового тлумачення термінів «глобальні проблеми», «регіональні проблеми», «глобалізація», «політична глобалізація», «модель регіонального розвитку», «глобальне моделювання»,
2.	ТЕМА 2. <i>Етапи виникнення та формулювання питання «глобальні та регіональні проблеми сучасності»</i>	
3.	ТЕМА 3. <i>Актуальні тенденції політико-територіальної організації країн світу.</i>	<i>вміти</i> аналізувати політико-географічні глобалізаційні явища та процеси з використанням конкретно-наукових методів: картографічного, індексного, просторового

		аналізу; прогнозувати зміни в політико-територіальній організації країн світу в XXI ст.
4.	ТЕМА 4. <i>Методичні підходи щодо виміру глобальних та регіональних проблем сучасності</i>	Вміти аналізувати регіональна та глобалізаційні явища та процеси з використанням конкретно-наукових методів
5.	ТЕМА 5. <i>Поняття про світовий порядок. Концепція нового світового порядку</i>	Вміти прогнозувати зміну в розвитку миролюбності країн на коротко-, середньо- та довгострокову перспективу у XXI ст. та аналізувати причини відмови країн світу від регулярної армії та воєнізованих формувань.
6.	ТЕМА 6. <i>Політико-географічні аспекти альтернативістики</i>	
7.	ТЕМА 7. <i>Медійна інформація як джерело пізнання глобальних та регіональних проблем сучасності</i>	Вміти працювати з матеріалами ЗМІ з метою отримання достовірної інформації та грамотного та якісного її використання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Проблеми розвитку суспільства: глобальні та регіональні риси		
8.	ТЕМА 8. <i>Проблема збереження миру як ключова глобальна проблема</i>	Знати показники наявності та відсутності миру та методику кількісної оцінки миру, країни світу, які відмовилися від військових сил, індикатори схильності країн до розпаду, наслідки збройних конфліктів та географічні закономірності поширення збройних конфліктів на початку XXI ст.
9.	ТЕМА 9. <i>Демілітаризація як глобальна проблема.</i>	
10.	ТЕМА 10. <i>Типологія країн за схильністю до розпаду</i>	Вміти прогнозувати зміну в розвитку миролюбності країн на коротко-, середньо- та довгострокову перспективу у XXI ст. та аналізувати причини відмови країн світу від регулярної армії та воєнізованих формувань; прогнозувати зміни в розвитку збройних конфліктів в XXI ст. та розвитку терористичної діяльності, робити висновки про тенденції демократизації на всіх просторових рівнях.
11.	ТЕМА 11. <i>Глобалізація збройних конфліктів та терористичної діяльності</i>	
12.	ТЕМА 12. <i>Проблема сталого розвитку</i>	Знати засади й теоретичні положення концепції сталого розвитку та можливості її використання для формування інституційної структури світу в XXI ст.
13.	ТЕМА 13. <i>Проблеми територіальної цілісності держав</i>	Вміти виділяти складові організації території, що впливають на прояви сепаратизму та методи формування територіальної цілісності держави
14.	ТЕМА 14. <i>Регіональні проблеми України</i>	Знати фактори та чинники, що формулюють регіональні проблеми України та які світові проблеми мають своє відображення в Україні
15.	ТЕМА 15. <i>Політико-географічні проблеми України</i>	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1.	Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.
ЗК 4.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ФК 6.	Уміння застосовувати наукові знання і практично втілювати їх для розробки та впровадження механізмів геопланування, територіального планування, проведення моніторингу розвитку регіонів, складання стратегічних планів і програм.

ПРН 2.	Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в науках про Землю
ПРН 3.	Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі.
ПРН 9.	Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати планита програми

Літературні джерела

1. Бжезінський З. Вибір: світове панування чи світове лідерство / Пер. з англ. – К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. – 203 с.
2. Блій Г. де, Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
3. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє: доповідь Римському Клубові. – Вид. 3-тє допов. – К.: Універ. вид-во “Пульсари”, 2009. – 248 с.
4. Геффернен Майкл. Значення Європи: Географія і геополітика. / пер. з англ. – К.: Дух і літера, 2011. – 464 с.
5. Дністрянський М.С. Політична географія України: навчальний посібник / М.С. Дністрянський. – Львів: ЛНУ Імени Івана Франка, 2014 – 348 с.
6. Книш М.М. Політико-географічна глобалістика: навч. посібник / М.М. Книш, Л.І. Котик. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – 484 с.
7. Мартен, Домінік. Метаморфози світу: Соціологія глобалізації / Домінік Мартен, Жан-Люк Мецжер, Філіп П’єр; Пер з фр. Є. Марічева. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2005. – 302 с.
8. Соціальна географія: підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцев. – К.: Фенікс, 2019. – 304 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-7) усне опитування, тести, завдання	30
Модульний контроль 1 (теми 1-7)	10
Модуль 2 (теми 8-15) усне опитування, тести, завдання	30
Модульний контроль 2 (теми 8-15)	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE